

Sygn. akt II CSK 143/21

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa M.Z.
przeciwko P. spółce akcyjnej
z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 października 2020 r., sygn. akt I ACa (...)

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M.Z. na rzecz P. spółki akcyjnej z siedzibą w W.
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 8 października 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne:

- 1) Czy w wypadku skorzystania przez zamawiającego w czasie trwania stosunku umownego z uprawnień wynikających z przepisu art. 636 § 1 k.c.

w związku z wadliwym wykonaniem dzieła przez przyjmującego zamówienie, obowiązki zamawiającego dotyczące uprzedniego wezwania przyjmującego zamówienie do usunięcia wad i wyznaczenia mu dodatkowego terminu pod rygorem odstąpienia od umowy albo powierzenia jej wykonania wykonawcy zastępczemu na koszt i ryzyko przyjmującego zamówienie mają charakter bezwzględnie obowiązujący i muszą zostać bezwzględnie spełnione dla powstania roszczenia zamawiającego o zwrot kosztów wykonawstwa zastępczego czy też uprawnienia do złożenia prawno-kształtującego oświadczenia o odstąpieniu od umowy (*ius cogens*), czy też wymogi te mogą być wolą stron umowy zmienione (*ius dispositivum*) poprzez zgodne odstąpienie przez strony od konieczności wzywania przyjmującego zamówienie przez zamawiającego do usunięcia wad i wyznaczenia mu dodatkowego terminu na ich usunięcie z uwagi na uznanie przez przyjmującego zamówienie jego odpowiedzialności za wady w wykonanym przez niego dziele oraz uznanie przez przyjmującego zamówienie odpowiedzialności za poniesione przez zamawiającego koszty wykonawstwa zastępczego/względnie zasadność złożonego oświadczenia o odstąpieniu i wynikające z tego po stronie zamawiającego roszczenia?

2) Czy w wypadku, gdy osoba trzecia, odpowiadająca za działania przyjmującego zamówienie w warunkach odpowiedzialności ubezpieczeniowej, niebędąca stroną zawartej między zamawiającym a przyjmującym zamówienie umowy, z której wynikło zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, jest związana dokonanymi przez strony umowy modyfikacjami odpowiedzialności przyjmującego zamówienie wynikającymi z art. 636 k.c. i zobowiązana jest w związku z tym spełnić świadczenie gwarancyjne na rzecz zamawiającego, za które to zdarzenie odpowiedzialność ponosi przyjmujący zamówienie?

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego

wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie czynią zadość tym wymaganiom. Po pierwsze, przedstawione przez autora skargi kasacyjnej zagadnienia nie mogą być uznane za nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, skoro skarżący przytacza w uzasadnieniu skargi orzeczenia sądów powszechnych i Sądu Najwyższego dotyczące tej problematyki. Autor skargi nie wskazuje przy tym na rozbieżności w orzecznictwie. Po drugie, w powoływanym w skardze wyroku z 16 czerwca 2016 r., V CSK 535/15, Sąd Najwyższy stwierdził już, że art. 636 § 1 k.c. musi być wykładany ściśle. Ponadto, Sąd Najwyższy wskazał, że warunkiem skorzystania przez zamawiającego z wykonania zastępczego jest również wezwanie wykonującego dzieło do zmiany sposobu wykonania i wyznaczenie mu w tym celu odpowiedniego terminu, przy czym wezwanie to powinno wskazywać, jakie działania wykonawcy zamawiający uznaje za wadliwe lub sprzeczne z umową oraz jakiej zmiany (jakich działań lub zaniechań) oczekuje. Możliwe jest też domaganie się ponownego prawidłowego wykonania oznaczonych elementów dzieła. Po trzecie, stopień osadzenia sformułowanych zagadnień w stanie faktycznym sprawy wskazuje, że skarżący nie dąży do uzyskania odpowiedzi dotyczącej wykładni prawa, ale przesądzenia tego, czy dokonana przez sądy ocena prawna stanu faktycznego jest trafna. Dotyczy to zwłaszcza pierwszego zagadnienia, skonstruowanego nadzwyczaj szczegółowo i nadmiernie rozbudowanego. Nie taka jest jednak funkcja skargi kasacyjnej.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności

nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Chybione jest w tym zakresie stanowisko skarżącego dotyczące zaniechania zawiadomienia przez Sąd Apelacyjny stron o skierowaniu sprawy do rozpoznania na posiedzenie niejawne. Przeczy temu treść skierowanych do stron pism z 28 maja 2020 r. (k.144, 145) i dowodów ich doręczenia (k. 146v, 147v), w tym skarżącemu 12 czerwca 2020 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.